

Teaching Guide				
Identifying Data				2023/24
Subject (*)	Lingua e Cultura Clásica	Code	613G02006	
Study programme	Grao en Galego e Portugués: Estudos Lingüísticos e Literarios			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	2nd four-month period	First	Basic training	6
Language	Galician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Letras			
Coordinador	Gonzalez Muñoz, Luis Fernando	E-mail	fernando.gonzalez.munoz@udc.es	
Lecturers	Gonzalez Muñoz, Luis Fernando Santos Paz, Jose Carlos	E-mail	fernando.gonzalez.munoz@udc.es j.c.santos@udc.es	
Web				
General description	Estudo da lingua latina, da literatura romana e doutros aspectos da cultura da Antigüidade, con especial atención á súa influencia sobre a civilización occidental.			

Study programme competences	
Code	Study programme competences
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A13	Coñecer a lingua, a literatura e a cultura latina.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A29	Ter coñecementos de terminoloxía e neoloxía.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B2	Manexar ferramentas, programas e aplicacións informáticas específicas.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer as técnicas de análise lingüística e literaria aplicables ao campo da Filoloxía Latina, así como a terminoloxía propia desta disciplina	A29		
Aplicar as técnicas de análise lingüística e literaria a textos literarios latinos	A1 A2	B5 B8	C1
Coñecer aspectos relevantes da cultura latina e da súa pervivencia na civilización occidental	A13	B1	
Sintetizar e valorar criticamente información especializada relativa ao campo dos estudos latinos	A11 A13	B7	
Utilizar recursos bibliográficos, bases de datos e ferramentas de procura de información, adquirindo capacidade de autoformación no campo dos estudos latinos		B1 B2 B3	

Relacionar os contidos específicos desta materia cos de outras áreas e disciplinas, principalmente a gramática histórica e a historia da literatura galega	A14	B5	
Organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva	A14	B6	C6
Apreciar a diversidade		B8	

Contents	
Topic	Sub-topic
1. Aspectos de historia da lingua latina	1.1 O latín, lingua indoeuropea 1.2 Etapas da historia da lingua latina 1.3 Linguas en contacto co latín 4. O paso do latín ás linguas romances
2. Sistema fonético do latín e a súa evolución ás linguas romances	2.1 Vocalismo e acentuación 2.2 Consonantismo 2.3 Principais liñas de evolución fonética ás linguas romances
3. Sistema morfolóxico do latín e a súa evolución ás linguas romances	3.1. O sistema verbal e a súa evolución 3.2 O sistema nominal e a súa evolución 3.3 Os pronomes: do latín ás linguas romances
4. Procedementos de organización sintáctica	4.1 Funcións e usos dos casos; a súa evolución e perda 4.2 As preposicións; a súa evolución 4.3 Principais procedementos de coordinación e subordinación
5. O contexto social e cultural da literatura latina antiga	5.1. Relacións entre a literatura romana e a grega 5.2 Funcións e usos da literatura 5.3. Oa autores e o público 5.4. As etapas da historia da literatura latina antiga
6. Caracterización xeral dos xéneros poéticos non teatrais	6.1 poesía narrativa e didáctica 6.2 elexía 6.3 lírica 6.4 epigrama 6.5 bucólica 6.6 sátira 6.7 epístola poética
7. Caracterización xeral dos xéneros teatrais	7.1 Orixes e evolución do teatro en Roma 7.2. A comedia: palliata e togata 7.3. A traxedia; cothurnata e praetexta 7.4. O teatro popular: satura, fabula atellana, mimo
8. Transmisión e recepción dos textos	8.1. Transmisión manuscrita: volumes, códices, epigrafía 8.2. Transmisión impresa 8.3. Marcos da recepción literaria: lecturas públicas, espectáculos, escola, bibliotecas etc
Practicum: as Metamorfoses de Ovidio	1. Contextualización: autor e época 2 A cuestión do xénero poético 3 O contido: materia mitográfica, sentido da composición 4 A recepción das Metamorfoses na literatura e nas artes

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A13 A29 B5	30	0	30
Workbook	A13 B3 B6 B7 B8 C3	0	25	25

Problem solving	A1 A2 A11 A14 B1 B2 C1	30	60	90
Objective test	A2 A13 C1 C6	5	0	5
Personalized attention		0	0	0

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición por parte do profesor de contidos relativos a cada un dos temas e subtemas co apoio de documentación adicional en formato impreso ou dixital.
Workbook	Lectura por conta do/a estudante dun dossier de textos de carácter literario e/ou académico que lle será proporcionado polo profesor. Estes textos serán o material sobre o que se programarán actividades prácticas avaliábeis que consistirán en recensións e/ou controis de lectura de carácter individual, presentados por escrito.
Problem solving	Exercicios prácticos de análise lingüística (fonética, morfosintáctica etc) ou ben de comentario literario de textos, que se elaborarán durante as sesións interactivas. O alumnado que goce de dispensa académica traballará de xeito autónomo e presentará os exercicios a través do campus virtual
Objective test	Proba 1 de carácter teórico-práctico, sobre cuestións de fonética, gramática e historia da lingua latina Proba 2, sobre cuestións de literatura latina (en forma de test)

Personalized attention	
Methodologies	Description
	<p>Todos os estudantes poderán asistir, por iniciativa propia, a titorías individuais coa finalidade de resolver dúbidas e planificar estratexias de resolución de problemas.</p> <p>O profesor tamén poderá convocar a calquera estudante a titorías individuais en caso de consideralo oportuno.</p> <p>Os estudantes con dispensa académica ou matrícula a tempo parcial terán as mesmas condicións de avaliación que os restantes. Únicamente se recomenda para eles unha maior frecuencia de sesións de titoría individual a través de Temas.</p>

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Problem solving	A1 A2 A11 A14 B1 B2 C1	O alumnado resolverá tres exercicios prácticos de análise lingüística (fonética, morfolóxica e sintáctica) durante as sesións interactivas. Os/as estudantes con dispensa académica presentarán estes exercicios a través do campus virtual. O valor total desta metodoloxía a efectos de avaliación será o 25% da cualificación global, á que se sumará un 10% reservado para a asistencia e participación activas nas aulas expositivas e interactivas (ponderada por medio dun control de asistencia diario).	35
Workbook	A13 B3 B6 B7 B8 C3	O/a estudante dará conta das lecturas obrigatorias que consten no programa, tanto as realizadas durante as sesións interactivas como as efectuadas por conta propia, mediante un control de lectura que se efectuará a final de curso.	15
Objective test	A2 A13 C1 C6	O estudante efectuará dúas probas de carácter teórico práctico a final de curso, unha sobre cuestións de lingua, e outra sobre cuestións de literatura.	50

Assessment comments

- a) De non realizar as probas obxectivas previstas o/a estudante será cualificado como Non Presentado.
- b) Para superar a materia en calquera das dúas oportunidades, o/a estudante deberá obter unha cualificación mínima de 4 na media das probas obxectivas.
- c) A asistencia e participación nas aulas, tanto expositivas como interactivas, suporá un 10% da cualificación total. A tal efecto, levarase un control de asistencia diario.
- d) As actividades presentadas por escrito, incluídas as probas finais, deben cumprir cos oportunos estándares de corrección lingüística, estar redactadas de maneira clara e carecer de faltas de ortografía. O non cumprimento destas condicións será tido en conta negativamente na puntuación da proba respectiva.
- e) Calquera falta de honradez académica (plaxio, á dicir: utilización de textos ou ideas de outros autores sen indicar a procedencia, copiar traballos, copiar en exames ou outras formas) penalizarase de acordo co establecido na normativa académica.
- f) Os/as estudantes que non aprobasen a materia na oportunidade de xunio farán en xullo unha única proba obxectiva de carácter teórico-práctico sobre cuestións de lingua e de literatura, cuxo contido se limitará a aquelas partes que non tivesen superado previamente
- g) Na oportunidade adiantada de novembro/décembro, os/as estudantes farán unha única proba obxectiva de carácter teórico-práctico sobre cuestións de lingua e de literatura.
- h) Aos/ás estudantes con dispensa académica non se lles aplicará o 10% da porcentaxe da cualificación reservado para asistencia e participación. Ese 10% acumularase coa porcentaxe prevista para as probas obxectivas.
- i) A materia poderá ser adaptada ao estudantado que precise de adaptación de medidas encamiadas ao apoio á diversidade consonte as indicacións da Unidade de Atención á Diversidade ([https://www.udc.es/cufie\(ADI/\)](https://www.udc.es/cufie(ADI/))), coa que se deberá contactar nos prazos establecidos por esta unidade. Pódese contar tamén co asesoramento da titora ADI da facultade (pat.filologia@udc.gal)

Sources of information

<p>Basic</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Codoñer, Carmen (ed.) (1997). Historia de la literatura latina. Madrid. Cátedra - Hacquard, George (2008). Guía de la Roma antigua. Madrid. Palas Atenea - Molina Yébenes, José (1993). Iniciación a la fonética, fonología y morfología latinas. Barcelona. Univ. de Barcelona - González Rolán, Tomás & Rubio, Lisardo (1985). Nueva gramática latina. Madrid. Coloquio - Lloyd, Paul M. (1987). Del latín al español. Fonología y morfología históricas de la lengua española. Madrid. Gredos - Reynolds, Leighton D. & Wilson, Nigel G. (1986). Copistas y filólogos. Las vías de transmisión de las literaturas griega y latina. Madrid. Gredos - Rubio, Lisardo (1995). Nueva sintaxis latina simplificada. Madrid. Ediciones Clásicas - Stroh, Wilfried (2013). El latín ha muerto, ¡viva el latín! Breve historia de una gran lengua. Barcelona - Irene Vallejo (2020). El Infinito en un junco : la invención de los libros en el mundo antiguo. Madrid, Siruela - Ovidio (2004). Metamorfoses. Santiago, Xunta de Galicia - Ovidio (2001). Metamorfosis. Madrid, Cátedra <p>The Classics Page http://www.thelatinlibrary.com/classics.html Bibliotheca Augustana https://www.hs-augsburg.de/~harsch/augustana.html Recursos para la literatura clásica (USAL) http://clasicas.usal.es/porta_recursos/index.php?option=com_content&view=category&id=12&Itemid=16 Interclassica (Univ. de Murcia) http://interclassica.um.es/ Analecta Malacitana (Univ. Málaga) http://www.anmal.uma.es/anmal/recursos0.htm Ludus litterarius http://www.luduslitterarius.net/Resumos de gramática latina http://www.aplicaciones.info/latin/lagrama.htm Ejercicios de gramática latina http://www.aplicaciones.info/latin/latin.htm</p>
<p>Complementary</p>	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus
Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.